

QUẢNG NINH ĐẨY MẠNH CÔNG TÁC CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH VÀ THỰC HIỆN CƠ CHẾ “MỘT CỬA”

■ NGUYỄN CÔNG UÝ (*)

Công tác cải cách hành chính là một trong những nhiệm vụ nhằm xây dựng một nền hành chính dân chủ, trong sạch, vững mạnh, chuyên nghiệp, hiện đại hoá, hoạt động có hiệu lực, hiệu quả theo nguyên tắc của nhà nước pháp quyền, nhà nước của dân, do dân và vì dân. Thực hiện mục tiêu đó, 6 tháng đầu năm 2004 tỉnh Quảng Ninh tập trung chỉ đạo và thực hiện những nội dung chủ yếu sau:

Chỉ đạo các sở, ngành, các huyện, thị xã, thành phố rà soát các thủ tục hành chính để nghị sửa đổi, bổ sung những quy định của các ngành cho phù hợp với tình hình thực tế trên cơ sở phù hợp với pháp luật, không để chồng chéo và gây phiền hà cho tổ chức và công dân.

Phân cấp và uỷ quyền cho giám đốc một số sở những công việc cụ thể. Trên cơ sở đó các ngành xây dựng quy trình và công khai hoá các thủ tục hành chính để các cơ quan đơn vị, tổ chức và công dân biết cùng thực hiện và kiểm tra giám sát, nhằm nâng cao trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan, đơn vị trước UBND tỉnh và tăng tính chủ động quản lý và điều hành.

Công tác cải cách thủ tục hành chính được các đơn vị, địa phương quan tâm nhiều hơn, ngoài những đơn vị thực hiện cơ chế “một cửa” các đơn vị còn lại đã tiến hành đơn giản hoá các thủ tục hành chính như: công an tỉnh cải tiến thủ tục xuất nhập cảnh, thủ tục đăng ký ô tô, xe máy, tổ chức bốc thăm biển số đăng ký xe máy, giảm phiền hà cho công dân. Cảng vụ Quảng Ninh cải cách thủ tục cho tàu ra vào cảng, thời gian tàu ra vào cảng rút ngắn nhiều so với trước...

Ủy ban nhân dân (UBND) tỉnh quy định các thủ tục hành chính giải quyết 14 loại công việc của tổ chức và công dân thuộc thẩm quyền của UBND tỉnh.

Tiếp tục thực hiện đề án sắp xếp tổ chức bộ máy và tinh giản biên chế trong các cơ quan hành chính nhà nước. Phân định rõ chức năng quản lý hành chính với quản lý kinh tế. Tiếp tục thực hiện cổ phần hoá các doanh nghiệp nhà

(*) Sở Nội vụ tỉnh Quảng Ninh

nước. Chuyển dần các đơn vị trung tâm của các sở, ngành sang hoạt động sự nghiệp, đã cho thành lập 09 tổ chức sự nghiệp tự đảm bảo một phần kinh phí; quy định chức năng, nhiệm vụ và tổ chức bộ máy của 02 sở, ngành. Công tác đào tạo bồi dưỡng cán bộ, công chức và chính quyền cơ sở đã phối hợp với các ngành liên quan tổ chức đào tạo 05 lớp chuyển tiếp của năm 2003 với 395 học viên, 02 lớp Cao cấp lý luận chính trị cho cán bộ chủ chốt và cán bộ nguồn, 13 lớp bồi dưỡng kiến thức chuyên môn nghiệp vụ cho 1279 cán bộ, công chức, 02 lớp bồi dưỡng chương trình chuyên viên cho 112 công chức, cử 02 công chức học chương trình chuyên viên chính tại Học viện Hành chính Quốc gia, 08 công chức học bồi dưỡng nghiệp vụ tại Hà Nội theo chương trình của Bộ.

Thực hiện công tác tài chính công, đến nay có 14/25 đơn vị thực hiện khoán quỹ lương và chi phí quản lý hành chính.

Việc thực hiện cơ chế “một cửa”, sau khi có quy định của Thủ tướng Chính phủ, các đơn vị địa phương đã tích cực chuẩn bị xây dựng đề án của ngành, địa phương mình. Đến nay có 13/14 địa phương đã thực hiện cơ chế “một cửa”. Trong đó có 02 huyện đã khai trương thực hiện đúng ngày 01/01/2004, có 10 huyện thực hiện vào tháng 02 và tháng 3/2004, một huyện thực hiện vào tháng 4/2004. UBND cấp huyện đã có quyết định thành lập bộ phận tiếp nhận và trả kết quả, bố trí công chức đảm nhận công việc này.

Đối với cấp tỉnh đến nay có 14/25 đề án của sở, ngành đã được UBND tỉnh quyết định phê duyệt đi vào thực hiện. Có hai đơn vị bố trí cán bộ chuyên trách ở bộ phận tiếp nhận và trả kết quả, số đơn vị còn lại bố trí cán bộ làm kiêm nhiệm.

Về cơ sở vật chất, phương tiện làm việc, một số huyện, sở, ban, ngành bố trí phòng làm việc riêng cho bộ phận tiếp nhận và trả kết quả, bố trí bàn, ghế giành cho người làm việc và đại diện các tổ chức và công dân đến liên hệ công tác, trang bị máy móc thiết bị, biển hiệu của từng bộ phận công việc, họ tên, chức vụ cán bộ, công chức giải

quyết công việc. Các bảng biểu công khai các thủ tục, quy định thời gian giải quyết và trả kết quả, trình tự giải quyết từng loại công việc, quy định mức thu, phí và lệ phí theo quy định của pháp luật.

Từ khi các địa phương thực hiện cơ chế "một cửa" cho tới nay đã tiếp nhận 8620 hồ sơ. Trong đó giải quyết 8489 trường hợp, đạt 98,48%, trả đúng hạn 8288 hồ sơ, đạt 97,63%, trả chưa đúng hạn 201 hồ sơ bằng 22,37%. Số hồ sơ trả chưa đúng hạn với lý do có thời gian tập trung cho công tác bầu cử, cán bộ chuyên môn, nghiệp vụ được trưng dụng đi làm công tác bầu cử, một số trường hợp khác do sự phối hợp giữa các phòng chuyên môn, nghiệp vụ và với cấp xã chưa đồng bộ. Chưa giải quyết 131 trường hợp; trong đó có 58 trường hợp trả lại tổ chức và công dân vì chưa đúng và đầy đủ thủ tục, số còn lại chưa đến thời gian hạn trả.

Số hồ sơ tiếp nhận so với cùng kỳ năm trước tăng từ 25-30%, có những việc tăng nhiều. Ví dụ ở thành phố Hạ Long chỉ tính trong tháng 4/2004 so với tháng 3/2004, cấp giấy đăng ký kinh doanh tăng 42%, chứng thực và giải quyết về hộ tịch tăng 51%, về chính sách, lao động tăng 26,6%, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất tăng 29%, điều đó chứng tỏ công việc giải quyết cho tổ chức và công dân nhiều hơn và chính xác hơn, thời gian rút ngắn nhiều so với trước khi thực hiện "một cửa".

Nhìn chung ở cấp huyện tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả chủ yếu giải quyết nhiều vấn đề về đất đai, vướng mắc chủ yếu vẫn là lĩnh vực này.

Đối với cấp tỉnh, các sở ngành từ khi thực hiện cơ chế "một cửa" đến nay đã tiếp nhận và giải quyết 1448 trường hợp của tổ chức và công dân. Giải quyết đúng thời gian quy định, không để tồn đọng. Nhìn chung số lượng công việc giải quyết tăng nhiều so với cùng kỳ năm trước khi chưa thực hiện "một cửa".

Công tác cải cách hành chính và thực hiện cơ chế "một cửa" được UBND tỉnh Quảng Ninh xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong năm 2004. Do vậy, Ban chỉ đạo cải cách hành chính tỉnh thường xuyên chỉ đạo, kiểm tra đôn đốc thực hiện. Thủ trưởng các ngành, các địa phương quan tâm nhiều hơn cả về thời gian và công sức, phương tiện, điều kiện làm việc, kinh phí và bố trí cán bộ.

Công tác tuyên truyền được tăng cường nhiều trên đài phát thanh, truyền hình, báo

Quảng Ninh và trên truyền thanh, truyền hình ở các huyện, thị xã, thành phố, kể cả về nội dung và thời lượng.

Từ việc chuẩn bị chu đáo về cơ sở vật chất, bố trí cán bộ, công chức cho bộ phận tiếp nhận và trả kết quả nên khi đề án được UBND tỉnh phê duyệt là thực hiện được ngay. Quá trình thực hiện các địa phương đơn vị sáng tạo trong phối hợp điều hành, hàng tháng đánh giá rút kinh nghiệm, phát hiện những bất hợp lý giữa thực tế với quy định của nhà nước để đề xuất bổ sung.

Những kết quả đạt được trong quá trình thực hiện cơ chế "một cửa" chủ yếu ở thành phố, thị xã và các huyện lớn và nơi có khu công nghiệp. Các huyện miền núi, hải đảo lượng công việc giải quyết ít, hiệu quả thực sự chưa rõ nét.

Thời gian thực hiện "một cửa" chưa nhiều, nhưng có thể rút ra một số điểm sau:

Khối lượng công việc được giải quyết nhiều, nhanh, quy trình thực hiện đơn giản. Các thủ tục và thời hạn giải quyết được công khai, rõ ràng tránh được phiền hà rắc rối đối với tổ chức và công dân khi có nhu cầu giải quyết công việc.

Khối lượng công việc lớn được thực hiện trong thời gian nhất định. Cường độ lao động của cán bộ, công chức lớn hơn, năng suất lao động cao và ý thức trách nhiệm của công chức ở các bộ phận trong từng công đoạn, ở từng phòng, ban nghiệp vụ của cơ chế "một cửa" cao hơn; tạo ra động lực thúc đẩy lẫn nhau giữa các bộ phận, của từng công chức, tạo mối quan hệ tích cực giải quyết công việc, mọi việc đều công khai, minh bạch, trách nhiệm của từng bộ phận, từng cá nhân trong dây chuyền rõ ràng. Do đó không có hiện tượng dây dưa đùn đẩy.

Năng lực, trình độ của cán bộ được nâng lên thể hiện qua việc giải quyết từng loại công việc. Giảm phiền hà cho tổ chức và công dân, bởi chỉ có bộ phận tiếp nhận và trả kết quả tiếp xúc với tổ chức và công dân, giám các tiêu cực. Một số đơn vị địa phương chủ động phân cấp cho một số xã, phường, thị trấn giải quyết những phần việc có liên quan đến giải quyết "một cửa" ở cấp huyện. Đây vừa là tăng cường vai trò của chính quyền cơ sở vừa là tập dượt chuẩn bị cho việc thực hiện cơ chế "một cửa" ở giai đoạn tiếp theo. Có địa phương chủ động phối hợp tổ chức việc thực hiện giữa các cơ quan quản lý nhà nước liên quan với các đơn vị khác như kho bạc, thuế... để tạo điều kiện cho công dân bớt khó khăn do đi lại và làm các thủ tục.

(Xem tiếp trang 21)

trình, dự án, đề tài có tính chất sự nghiệp, đang tham gia nhiều vào các công việc nghiên cứu, giảng dạy, coi thi, chấm thi, khám chữa bệnh, tư vấn pháp lý và các dịch vụ khác... trong khi chưa tập trung làm tốt các nhiệm vụ của quản lý nhà nước như tham mưu xây dựng chính sách, hoạch định thể chế, chiến lược, quy hoạch phát triển, hướng dẫn và thanh tra, kiểm tra việc thực hiện luật pháp, chính sách... Thực tế là với cán bộ, công chức trong các cơ quan hành chính nhà nước, việc thực hiện các nhiệm vụ có tính chất liên quan nhà nước vừa khó khăn hơn lại vừa ít đem lại lợi ích cá nhân hơn so với việc tham gia các hoạt động có tính dịch vụ, sự nghiệp. Do vậy mà trong khi còn ùn tắc rất nhiều các công việc của quản lý nhà nước thì các cục, vụ thuộc các bộ, ngành lại đua nhau chạy các chương trình, dự án, đề tài... để thực hiện hoặc tổ chức ra nhiều trung tâm dịch vụ này nọ để giải quyết công ăn việc làm cho cán bộ, công chức của mình. Kết quả là khối lượng công việc của các bộ, ngành hiện nay rất lớn nhưng trong đó các nhiệm vụ không phải quản lý nhà nước lại chiếm tỷ trọng đáng kể hơn.

Do đó cùng với việc tách bạch chức năng quản lý nhà nước với chức năng quản lý sản xuất - kinh doanh còn cần thiết phải phân biệt hoạt động hành chính với hoạt động sự nghiệp, dịch vụ công trong các cơ quan hành chính nhà nước, nhất là ở các bộ, ngành thuộc cơ cấu Chính phủ; để từ đó tạo điều kiện cho các cơ quan hành chính tập trung vào thực hiện các nhiệm vụ chủ yếu của quản lý hành chính nhà nước, không can thiệp cụ thể hoặc làm thay các hoạt động sự nghiệp, dịch vụ công, đảm bảo quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm của các tổ chức sự nghiệp.

Từ sự phân tích trên về sự cần thiết phải tách bạch rạch ròi chức năng liên quan nhà nước với chức năng quản lý sản xuất - kinh doanh và hoạt động sự nghiệp, dịch vụ công trong các cơ quan quản lý nhà nước, có thể cho phép chúng ta khẳng định rằng đây thực sự là một giải pháp cơ bản, cần thiết, chủ yếu để giảm bớt khối lượng công việc của Chính phủ, các bộ, ngành và chính quyền địa phương, tạo tiền đề và điều kiện thực tế để thúc đẩy việc tinh gọn bộ máy và biên chế nhân lực trong các cơ quan hành chính nhà nước; tiếp tục hoàn thiện cơ cấu Chính phủ theo hướng tổ chức các bộ đa ngành, đa lĩnh vực, giảm bớt số lượng các đầu mối của Chính phủ và chính quyền địa phương, tạo điều kiện nâng cao năng lực của bộ máy hành chính nhà nước để thực thi các nhiệm vụ quản lý nhà nước một cách có hiệu lực, hiệu

quả, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội và nâng cao đời sống vật chất, văn hoá của nhân dân trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước theo tinh thần cải cách hành chính. ■

Quảng Ninh đẩy mạnh công tác...

(Tiếp theo trang 23)

Tuy nhiên, công tác cải cách hành chính làm chưa mạnh ở các cấp, các ngành. Thực hiện cơ chế "một cửa" gặp phải những khó khăn và tồn tại như việc bố trí cán bộ chuyên trách tại bộ phận tiếp nhận và trả kết quả đòi hỏi phải có trình độ, năng lực, thông hiểu tất cả các lĩnh vực theo quy định của "một cửa" như hiện nay chưa đáp ứng kịp. Bước đầu cán bộ, công chức ở bộ phận tiếp nhận và trả kết quả mới nắm đủ các quy định của thủ tục để hướng dẫn tổ chức và công dân, tiếp nhận hồ sơ đủ theo quy định bắt buộc nhưng lại không khẳng định được tính hợp pháp của những tài liệu trong hồ sơ.

Về thời gian thực hiện đối với những công việc chỉ trong một ngành, một cấp thì đảm bảo. Những loại công việc liên quan đến nhiều ngành, nhiều cấp khả năng hoàn trả hồ sơ đúng thời gian khó thực hiện, nhất là liên quan đến đất đai, xây dựng. Một số văn bản và thủ tục quy định của các cơ quan quản lý nhà nước chưa thống nhất như: liên quan về đất đai, về cấp vốn đầu tư... làm không ít khó khăn cho tổ chức và công dân. Cơ sở vật chất ở một số địa phương chưa được đầu tư như phòng làm việc, máy vi tính, máy photocopy... do khó khăn về kinh phí. Sự phối hợp giữa các cấp, giữa xã và huyện, giữa huyện và tỉnh, giữa các ngành chưa nhịp nhàng, đồng bộ.

Công tác cải cách hành chính ở Quảng Ninh trong thời gian qua đạt được những kết quả đáng kể. Để đạt được hiệu quả cao hơn, các cấp, các ngành, địa phương tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, đẩy mạnh công tác cải cách hành chính, thực hiện tốt kế hoạch của tỉnh đã đề ra. Khắc phục những khó khăn, tồn tại đã nêu trên. Tiếp tục phân cấp, phân quyền cho cơ sở, tăng cường công tác tuyên truyền, đào tạo đội ngũ cán bộ, công chức, nhất là ở bộ phận tiếp nhận và trả kết quả. Thực hiện làm điểm cơ chế "một cửa" ở cấp xã, tạo cho việc khép kín quy trình thực hiện cơ chế "một cửa" giữa các cấp, các ngành và cũng là điều kiện chuẩn bị cho việc thực hiện "một cửa" ở cấp xã vào ngày 01/01/2005 theo quy định của Chính phủ. ■